

A. Ü. Tıp Fakültesi Psikiatri Kliniği

ALKOLİZM HAKKINDA MEDİKO-SOSYAL BİR ETÜD*

Dr. Rasim Adasal**

Dr. Emin Çobanoğlu***

Dünyanın bir numaralı mediko-sosyal dâvalarından biri olduğu muhakkak sayılan Alkolizm endişesinden ve mücadelesinden memleketimizi uzak saymak mümkün değildir. Zira Türkiye’de de günden güne alkoliklerin arttığı klinik müşahedelerimizdendir. Gerçi polikliniklere muayene ve tedavi için başvuranlar ve daha doğrusu yakınları tarafından getirilenlerin çoğu, Avrupa ve Amerika kliniklerinin alkolizm istatistiklerinde görüldüğü gibi bâriz ve klâsik psikoz vak’aları değildir; bunlar da mevcut olmakla beraber daha ziyade aile ve cemiyet muhitlerinde antisosyal intibaksızlıklar ve reaksiyonlar gösteren ve işlerini de bu yüzden kaybetmek ihtimalini taşıyan kronik vak’alardır. Klinik istatistikleri de daha ziyade bu gibi vak’alara dayanmaktadır. Bunların çoğu, durumları ve akibetlerini makabli bir sezgi ile takdir eden ve kendi arzularile alkolizmden kurtulmak isteyen vak’alardan ibarettir. Yoksa kronik alkolizme has olan mazeret felsefelerine ve nihilist fikirlere saplananların, aile muhitlerinin ısrarlarına rağmen de, muayene ve tedavilere baş vurmayanların adedi kaale alındığı takdirde nisbetin oldukça yüksek olduğu müşahade edilir.

Son senelerde çeşitli anti-alkolik tedavilerin birçok hastalarda müspet neticeler vermesinin de istatistik nisbetini kabartmakta rolü olmakla beraber memleketimizde günden güne alkoliklerin arttığı ve gençlik safhalarında da bir sosyal felâket mahiyetinde olarak tahribat

* Ankara Tıp Fakültesi Psikiatri Kliniğinin beş senelik Vak’alarına dayanan bir etüttür.

** Ankara Tıp Fakültesi Psikiatri Kliniği Kürsü Profesörü.

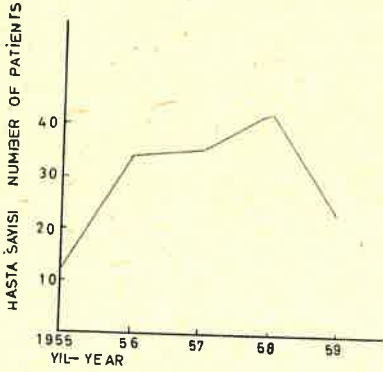
*** Ankara Tıp Fakültesi Psikiatri Kliniği Baş asistanı.

yapmaya başladığı muhakkaktır. Açık içkili bahçelerde ve meyhanelerde 15-18 yaşındaki mektep çocuklarının gurup halinde oturarak bir Bekrî davranışı ile saatlerce içki aldıkları her tarafta görülmektedir.

Biz nihayet bazı nörolojik vak'alarda yatırmak zorunda kaldığımız 60 yataklı servisimizde çeşitli ruh hastaları arasında ancak belirli bir kontenjan dahilinde alkolik vak'a alabildiğimiz halde yine de 1955-1959 yılları arasında, yani beş sene zarfında 124 hastada objektif bir mediko-sosyal etüd yapmış bulunuyoruz. Aşağıdaki izahlı istatistiklerde görüldüğü veçhile, hastaların; içkiye başlamı yaşları, kliniğe müracaatları esnasında yaşları, kaç seneden beri içki içtikleri, medenî ve meslekî durumları, klinik teşhisleri, içki çeşitleri, içkiye başlama sebepleri ve tedavi sonuçları gibi şartlar ve faktörler ele alınmıştır.

Bunları gözden geçiren her meslektaş ve hattâ münevver vatandaş objektif bazı sonuçlar çıkarabileceğine göre bunun ayrıca münakaşasını bu dar sütunlarda yapmayı zait buluruz. Ancak memleketimizde mahallî ve hattâ tâbir caiz ise millî içki olarak en fazla rağbet gören ve alkol nisbeti çok yüksek olan rakı olmasına rağmen, şarabı nisbet itibarile bizde en kuvvetli alkolizm faktörünü teşkil ettiği görülmektedir. Bunun esas sebepleri arasında şarabın daha az alkollü içki sayılması ve daha fazla miktarlarda içilebilmesi ve belki de imâline ait bazı özellikler yani maddeler olsa gerektir. Şüphesiz ki esasında alkolik olan şahıs muhtaç olduğu alkol seviyesini kanında temin etmek için 250 gr. rakı içmekte iken, bu sefer iki kilo şarap içtiğine göre netice değişmiyor demektir. Fakat alkoliklerden birçoğunun da muhtelif içkileri karıştırdıkları, birini bulamadıkları zaman diğerini içtikleri, rakı arkasından şarap veya bira içinde votka içtiklerini hesaba katmak lâzımdır.

Tedavi esnasında müşahade ettiğimiz en önemli hususlardan biride, yıllardan beri oldukça fazla miktarlarda ve hattâ çok defa gündüzleri de alkol kullanan vak'alardan çoğunun-yaşlarının ilerlemiş olmasına rağmen karaciğer testlerine karşı müspet cevap vermeleri yani antialkolik tedaviyi engelliyecck kötü endikasyonlar göstermemeleridir. Klinikde en mühim mesele, bu alkoliklerin hastahanedeki ilk günlerinde çok görülen anxiété'yi bertaraf etmek ve psikolojik itimat telkin etmektir.

Şekil : 1

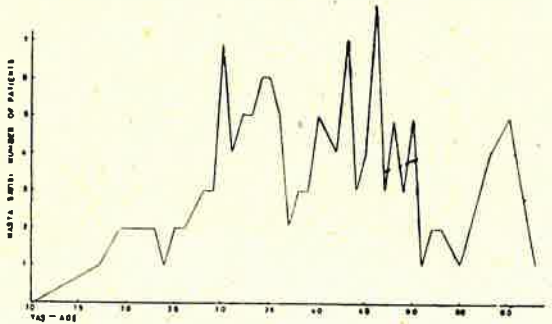
Beş sene zarfında Psikiatri Kliniğine 3233 hasta yatmış olup, bunun %4.5'i, yani 124'ü Alkolizm vak'asıdır. Bu arada 124 hastadan 23'ü, ikinci veya üçüncü defa olmak üzere kliniğe tekrar yatarak tedavi olmuşlardır. 124 hastanın 122'si erkek (%98.6) ve ikiside (% 1.6) kadındır. Kliniğe yatan hastaların senelere göre tak-simi Şekil I de gösterilmiştir.

Şekil : 2

Hastaların İçkiye Başlama Yaşları :
124 hastanın içkiye başlama yaşları bir grafikte tesbit edildiğinde en yüksek oran 18-25 yaş arasında tesbit edilmektedir. Hastalar arasında en erken içkiye başlayan 11 yaşında, en geç 38 yaşındadır. Hastaların içkiye başlama yaşları Şekil 2'de gösterilmiştir.

Şekilde de görüldüğü üzere 20 vak'a 11-17 yaşlarında içkiye başlamıştır. Hastalarımızın % 68'i, yani 84 vak'a 18-25 yaş arasında içkiye başlamıştır.

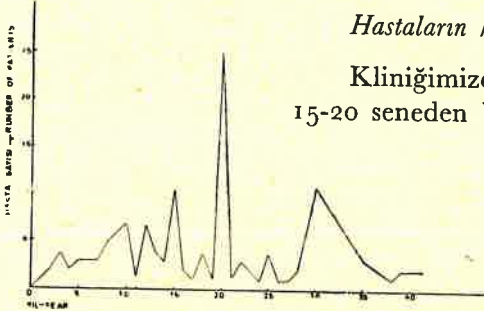
Şekil : 3

Hastaların müracaat ettiklerinde yaşları :

Hastaların kliniğe müracaat ettiklerinde yaşları tesbit edildiğinde 30-45 yaş bulunmaktadır. Hastaların büyük bir ekseriyeti 30 yaşın dan sonra kendisinin rahatsız olduğunu hissederek kliniğe müracaat

etmektedir. En erken müracaat 17 yaşında bir genç tarafından olmuştur. Buna dair grafik Şekil 3'de gösterilmiştir.

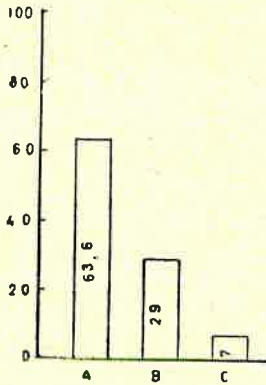
Hastalarımızdan 18'i 17-29 yaşları arasında kliniğimize müracaat etmişlerdir. 30-40 arasında bu rakam 42'ye ve 40-45 arasında ise 23'e çıkmaktadır.

Hastaların kaç seneden beri içki içtikleri :

Kliniğimize müracaat eden hastaların çoğu 15-20 seneden beri içmektedir. Hastalarımızdan 29'u 1-10 seneden beri, 15'i 11-14 seneden beri, 52'si ise 15-25 seneden beri içki kullanmaktadırlar. Buna dair grafik Şekil 4'tedir.

Şekil : 4

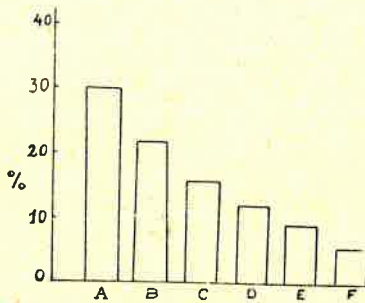
Hastaların Medenî Durumları :

Kliniğimizde yatan hastaların % 63.6 sı (79 vak'a) Evli (Şekilde A), % 29'u (36'sı) bekâr (Şekilde B) ve % 7.4'ü (9'u) de Dul'dur.

İki Kadın hastamızın ise, biri evli, biri de Dul'dur.

Buna Dair grafik Şekil 5'tir.

Şekil : 5

Şekil : 6

Hastaların Meslekî Durumları :

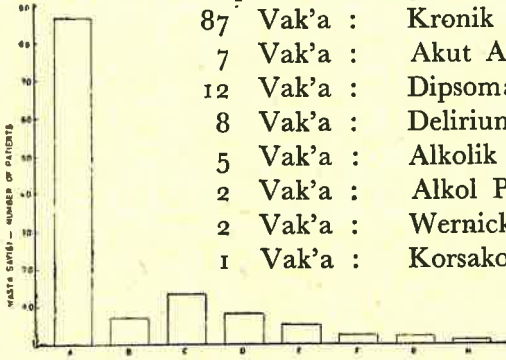
124 hastanın Meslekî Durumu şöyledir:

% 30	Memur	(Şekilde A)
% 23.3	Serbest İş sahibi	(Şekilde B)
% 16	İşsiz	(Şekilde C)
% 13	Gündelikle çalışan	(Şekilde D)
% 9	Çiftçi	(Şekilde E)
% 6	İşçi	(Şekilde F)
% 1.6	Sanatkâr	
% 0.8	Ev Kadını	

Hastaların Teşhisleri :

124 hastanın Teşhis durumu şöyledir:

87	Vak'a :	Kronik Alkolizm	(Şekilde A)
7	Vak'a :	Akut Alkolizm	(Şekilde B)
12	Vak'a :	Dipsomani	(Şekilde C)
8	Vak'a :	Delirium Tremens	(Şekilde D)
5	Vak'a :	Alkolik Demans	(Şekilde E)
2	Vak'a :	Alkol Paranoiası	(Şekilde F)
2	Vak'a :	Wernicke Hall.	(Şekilde G)
1	Vak'a :	Korsakoff Send.	(Şekilde H)

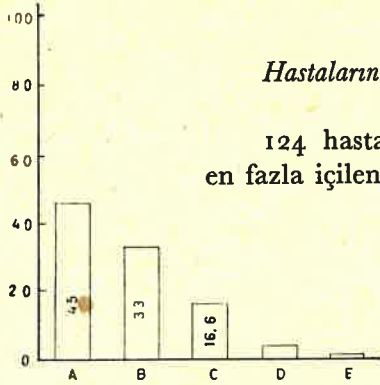

Şekil : 7

Hastaların içtikleri içkiler :

124 hasta arasında yaptığımız istatistiğe göre en fazla içilen içki Şarap'tır. Hastalarımızın %45'i esas olarak Şarap içmektedirler. (Şekilde A) Şarap'ı yüzde 33 ile Rakı, % 16.6 Votka % 4 Viski ve % 1 Şampanya takip etmektedir.

Bütün bunlar Şekil 8'de grafikte gösterilmiştir.

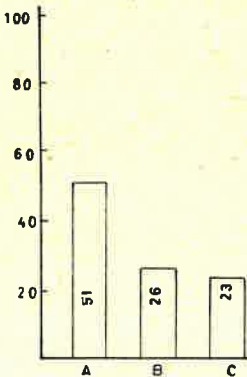

Şekil : 8

İçkiye Başlama Sebepleri :

Hastalarda tam mânasile içkiye başlama sebebini tesbit etmek zor. Fakat umumî ve derinliğe dalmadan bir tasnif yapmaya çalıştık. Hastalarımızın %51'inde Muhit'in %26'sında sosyal faktörlerin ve %23'ünde Ailenin rolü mevcut.

Buna dair Grafik Şekil 9'dadır.

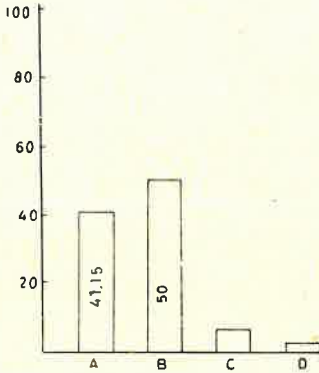

Şekil : 9

Tedavi sonuçları :

Kliniğimize yatan hastaların hepsine ilk önce desintoksikasyon tedavisi tatbik edilmiştir. Bu arada meydana gelen anxiété'ye karşı da sedatifler ve ganglioplejik ve trankilizanlardan istifade edilmiştir. 124 Hastadan 87'sine'de Cronetal T. tatbik edilmiştir. 12 hastaya da gösterdikleri ruhi durum itibarile Elektroşok yapılmıştır. Neticede % 41.15'i şifa, % 50'si salâh ve % 6.45'i Aynen taburcu olmuştur. Bu arada 3 hasta (% 2.4) da klinikden firar etmiştir.

Buna dair grafik Şekil 10'dadır.

Şekil : 10

Ö Z E T

Yazarlar, Türkiye'de alkolizm dâvasını kısaca gözden geçirdikten sonra, 1955-1959 yılları arasında Ankara Tıp Fakültesi Psikiatri kliniğinde 124 Alkolizm vak'asının içkiye başlama tarihleri, medenî ve meslekî durumları, klinik teşhisleri, içkiye başlama sebepleri ve tedavi sonuçları grafikle incelenmektedir.

R E S U M E

Une etude medico-social sur alcoolism

Après avoir jeté un coup d'oeil sommaire sur la question d'alcoolisme en Turquie, les auteurs étudient sur les graphiques, le cas de 124 alcooliques alités dans la clinique de Psychiatrie entre 1955-1959 au point de vue de leur état civil et professionnel, du début du mal, de sa cause, du diagnostic clinique et le résultat du traitement.